

Д О К Л А Д

ЗА ДЕЙНОСТТА НА СДРУЖЕНИЕТО С НЕСТОПАНСКА ЦЕЛ „АСОЦИАЦИЯ НА БЪЛГАРСКИТЕ АДМИНИСТРАТИВНИ СЪДИИ” ЗА 2009 ГОДИНА

Сдружението „Асоциация на българските административни съдии” както и цялото ни общество изживя тежка и изпълнена с множество различни събития 2009 година.

Докато през 2007 г. целите на организацията ни бяха предимно организационни, свързани със създаване и регистрацията ѝ, а през 2008 г. се работеше за организационното укрепване, то 2009г. беше наситена с вътрешни и външни прояви.

Две са най- значимите и сериозни дейности на асоциацията през отчетната година.

Несъмнено най-голямото постижение на сдружението е работата по проекта „Административното правосъдие и развитието на гражданското общество. Действително проектът беше спечелен през 2008г., но всички регионални семинари бяха проведени за времето от м. февруари до м. юли 2009г.

Проектът “ **АДМИНИСТРАТИВНОТО ПРАВОСЪДИЕ И РАЗВИТИЕТО НА ГРАЖДАНСКОТО ОБЩЕСТВО**” беше одобрен за финансиране с бюджетни средства на дейности на неправителствени организации в обществена полза с Постановление №174 на Министерски съвет от 15.07.2008 г. за разпределение на средствата по т.23 по приложение №4 към чл.9, ал.1 от Закона за държавния бюджет на Република България за 2008 г. Финансирането беше в размер на **49 748** лв. , като в резултат на изпълнението сме усвоили **39 008,31** лв. Остатъкът възстановихме по сметка на Министерство на финансите.

Административното правосъдие гарантира развитието на гражданското общество, поради което основната задача, която си поставихме с проекта беше постигането на необходимата правна култура от една страна - за местната администрация - да предоставя качествени услуги и издава законосъобразни административни актове, а от друга страна за гражданите - да търсят правата си пред тази администрация.

Поставяйки си тази основна задача, в никакъв случай не искахме да поучаваме администрацията как да си върши работата, но се опитахме на базата на вече създалата се съдебна практика и нейния анализ да дефинираме основни проблеми по приложението на някои нормативни актове.

Изпълнението на проекта започнахме в началото на септември миналата година и в края на едногодишния период на заключителна пресконференция отчетохме свършеното по основните дейности, които трябваше да осъществим.

Асоциацията на българските административни съдии има за цел по устава си да работи за повишаване на познанията в областта на административното правосъдие на представителите на администрацията в страната. Заедно с това се опитахме да подпомогнем представителите на социално слабите групи и хората с увреждания да получат по-добро обслужване от администрацията, за да са защитени правата им на достъп до правосъдие.

Досегашната практика на Административните съдилища в страната, както и на Върховния административен съд показват, че има определени типове решения на местната власт -общинска и областна администрация, които са обект на най-чести обжалвания. Това са случаи, в които може да се преодолее досегашното натрупване само с повече познания от страна на служителите на общинско и областно ниво.

Този факт определи и интереса ни към уеднаквяване на съдебната практика и паралелно обучение на администрацията за по-ефективно и точно обслужване на населението и бизнеса.

С проекта **отделихме специално внимание на регионалните семинари**, на които служители от общинските администрации, общински съветници и служители от областните администрации запознахме с проблемните решения, опитахме се да получат максимално точна и експертно издържана информация - необходима в ежедневната им дейност. Проведохме осем семинара, като обхванахме цялата страна – Русе, В. Търново, Бургас, Враца, Варна, Хасково, два в София. Целта на отделните регионални семинари беше да представим резултатите от проучванията на практиката на отделните административни съдилища по казуси от широк обществен интерес, по типични за съответната област оспорвания, както и да разясним правата на гражданите в неравностойно положение при получаването на административни услуги и достъпа им до правосъдие, ако правата им са нарушени.

Работата по проекта стартирахме с изготвяне на информации и анализ на делата по оспорвания срещу актове, издавани от органи на общините и областните администрации за периода 01.03.2007г. - началото на работата на специализираните административни съдилища до 30.08.2008г., когато започнахме изпълнението на проекта. Тъй като регионалните семинари проведохме след този период - във времето м. февруари – м. юли 2009г., съдиите - лектори от АС направиха констатации, че вече е налице промяна в дейността на административните органи в положителна насока. Някои от основните проблеми, свързани с дейността им обаче не са преодолени, поради което обръщаме внимание на нашите наблюдения в тази насока.

На всеки от проведените в изпълнение на проекта семинари **акцентирахме** на следните теми:

- обмяна на правни знания и практики относно правомощията на общините по Административно - процесуалния кодекс при издаване на подзаконовни нормативни актове, както и общи и на индивидуални административни актове по специалните закони, прилагани в тяхната дейност.

- правно съдействие за подобряване работата на общинските и областните администрации по предоставяне административни услуги на населението, взаимодействие за административно обслужване на лицата в неравностойно положение в съответствие с европейските практики, транспонирани във вътрешното законодателство.

При провеждането на регионалните семинари съдиите – лектори акцентираха върху проблемите, характерни за съответните области, както и върху типичните за цялата страна в работата на административните органи от общините и областните администрации. Именно тези наши обобщени наблюдения за пропуски в работата на администрацията на местно ниво, характерни за цялата страна, представихме на заключителната пресконференция на 4.08.2009г. в гр. София.

Чрез провеждането на регионалните семинари се опитахме да постигнем по-добра информираност на представителите на местните и областни администрации.

Прилагането на нормите на АПК и материалните закони от обсъжданата категория е от съществено значение за качествено функциониране на административното съдопроизводство в създадените специализирани по материя АДМИНИСТРАТИВНИ СЪДИЛИЩА в РБ. Осъзнаваме огромната отговорност, с която сме задължени да разглеждаме и се произнасяме в бързи срокове относно въпросите и проблемите, с които сме сезирани. Искане ни се да отбележим, че ефективността на административното правораздаване не се базира единствено на усилията на съда, а най-вече на взаимодействието с Областната и Общинска администрация в сферата на административното обслужване на гражданите и юридическите лица. Основателни по наше мнение се явяват честите критики към работата на съда, но същите, за да бъдат избегнати е необходимо и съдействието на административните органи. Без да прехвърляме нашата отговорност при изпълнение на служебните ни задължения и призиванието ни да решаваме делата по закон и вътрешно убеждение, бихме искали да получим съдействие при решаването на казусите и от административните органи, чиято е тежестта да докажат съществуването на фактическите основания и изпълнението на законните изисквания при постановяването на административните актове. Без да се обсъдят настоящите критични бележки или същите да бъдат отхвърлени изначално и при желан конфликт между институциите не би довело до подобряване на дейността нито на съда, нито на административните органи. Констатираните слабости в работата на администрацията освен че не са изчерпателни, нямат и за цел да игнорират и законосъобразното развитие на административното производство при значителен обем от спорните казуси, но неприлагането на разпоредбите на закона при част от

тях не ни дава основание да приемем, че болшинството от проблемите се решават при стриктното му спазване и принципите, залегнали в чл.4 - чл.13 АПК. Ако между административните съдилища и органите на общинската и областна администрация се установят и спазват правилата, почиващи единствено и само на базата на закона, това би спомогнало и за подобряване на нейната работа, като същата стане по-ефективна и ориентирана към предоставянето на качествени административни услуги на гражданите. Дейността на местната администрация намира своето /макар и не пълно/ отражение в съдебното оспорване на различните актове на нейните органи, включително неоснователни действия и бездействия, мълчаливи откази и други приравнени на ИАА от нормата на чл.21 ал.1 и ал. 4 АПК.

Съществена част от дейността на екипа беше и ще продължи **последващото наблюдение и оценка на издаваните актове** от тези административни органи, които са включени в проекта. С това се надяваме да постигнем устойчивост на резултатите, развитие на гражданското общество и активност на отделните му членове при защита на правата им.

В изпълнението на проекта се **включиха като членове на екипа 26** от членовете на Асоциацията на българските административни съдии. Това не изолира останалите 278 от участниците в тази неправителствена организация. Всички съдии ползват резултатите от анализите на 22 Административни съдилища в страната. В изпълнението на дейностите от проекта се залага на факта, че установени практики на различно правоприлагане ще доведат до издаване на тълкувателни решения на ВАС за уеднаквяване на съдебната практика - един особено важен елемент от работата на правосъдната система у нас. Този резултат от дейността на екипа на проекта ще доведе до трайни и устойчиви резултати за административното правосъдие като цяло.

Направените разходи по проекта са общо в размер на 39 008,31 лв. Неизползваните средства от бюджета на проекта са в размер на 10 739,69 лв. със следния произход по пера:

1. 438.80 лв. – неусвоени банкови такси по перо 1.4. от одобрения бюджет
2. 5737.70 лв. – неусвоени средства по перо 2.2.Семинари-командировъчни от одобрения бюджет
3. 995.21 лв. – неусвоени средства по перо 2.3.Семинари-кафе-паузи от одобрения бюджет
4. 1399.60 лв. - неусвоени средства по перо 2.4.Семинари-лекторски от одобрения бюджет
5. 100.00 лв. - неусвоени средства по перо 2.5.1. Технически помощници 22 от одобрения бюджет

6. 18.23 лв. - неусвоени средства по перо 2.7. Две брошури и листовки от одобрения бюджет
7. 1600.00 лв. - неусвоени средства по перо 2.9. Преводи от одобрения бюджет
8. 450.15 лв. – неусвоени средства по перо 3.1. Непредвидени от одобрения бюджет.
9. Ведно с неусвоените средства по бюджета на проекта превеждаме и сумата от 30.61 лв. – кредитна лихва, получена за периода от 01.09.2008 г. – 31.08.2009 г.

Изключително важно за сдружението е, че в резултат на спечелване на проекта и в изпълнение на същия издадохме две много ценни книжки за пропагандиране на организацията и дейността ни. В първата от тях представихме на български и английски език „Асоциацията на българските административни съдии” – устав, цели, ръководство, а втората книжка и една брошура посветихме на работата по проекта и на публикуване на всички доклади от проекта.

В изпълнение на проекта създадохме и уеб страница, на която представяме асоциацията и резултатите от анализите на практиките на административните съдилища – участници в проекта, както и информация за въвеждане на ефективни европейски модели.

Въз основа на решение на Управителния съвет на асоциацията председателят на същата сключи през м. октомври 2009 г. нов договор за поддържане на уеб страницата за следващата година.

Вторият важен момент от дейността на Асоциацията през отчетния период бе участието ни и домакинството в международната конференция, свързана със законодателството по опазване на околната среда в държавите - членки на Европейския съюз.

Конференцията се проведе на 28 – 29 май 2009 г. в гр. София, в сградата на Националния институт по правосъдие. Организатор и домакин на конференцията беше Асоциацията на българските административни съдии. Подготовката на събитието се осъществи от нашата асоциация съвместно с Асоциацията на европейските административни съдии и в сътрудничество с Европейската комисия – Генерална дирекция „Околна среда” и Европейския институт за публична администрация.

От българска страна в конференцията участваха съдии от Върховния административен съд и от регионалните административни съдилища на София – град, София – област, Бургас, Варна, Пловдив, Русе и Велико Търново, както и експерти от Министерството на околната среда и водите. Участие в конференцията взеха представители на Асоциацията на европейските административни съдии, на Генерална дирекция „Околна среда” към Европейската комисия и на Европейския институт за публична

администрация, както и административни съдии от Германия, Австрия, Унгария, Италия, Финландия, Словения, Франция, Естония и Литва. Общият брой на участниците в конференцията беше над 50 души.

На конференцията присъстваха и представители на средствата за масово осведомяване, които отразиха провеждането на събитието в медиите.

Конференцията беше открита с приветствия от председателя на Върховния административен съд – г-н Константин Пенчев и председателя на Асоциацията на българските административни съдии – г-жа Стефка Стоева.

Встъпително представяне по темата на семинара направи председателят на Работната група по екологично право на Асоциацията на европейските административни съдии – г-н Вернер Херман.

Представителят на Европейския институт за публична администрация г-н Ралф Юлих, който е член на екипа за управление на проекти и ръководител на дейностите по опазване на околната среда, запозна участниците със структурата и дейността на Института и с обучителните програми за съдии, които той предлага. На втория ден от конференцията г-н Юлих представи лекция на тема „Въведение в оценката за въздействието върху околната среда”.

От страна на Генерална дирекция „Околна среда” към Европейската комисия изложение относно прилагането на европейското екологично право от държавите-членки направи г-н Марк Клемент, който очерта основните проблеми и недостатъци при въвеждането на общностното законодателство по околна среда в националното право и възможностите за подобряване на този процес, като направи и кратко представяне на наказателните процедури, предприемани от Комисията срещу държавите-членки в случай на неизпълнение на задълженията в този сектор.

След приключване на разглеждането на общите въпроси се пристъпи към проучване на съдебната практика в областта на околната среда чрез практическо решаване от участниците на казуси от различни държави – членки.

Предварително определените представители на съответната държава запознаха участниците с действителни казуси от практиката на техните съдилища. Представени бяха казуси от България, Унгария, Австрия и Финландия, обхващащи различни аспекти на екологичното право, като опазване на биоразнообразието и на териториите от Европейската екологична мрежа „Натура 2000”, оценка на въздействие върху околната среда, управление и опазване на водите. Един от процесуалните въпроси, който беше застъпен в почти всички казуси, беше този за наличието на правен интерес на неправителствените природозащитни организации да обжалват административни актове в областта на околната среда в контекста на достъпа до правосъдие.

На участниците бяха представени фактите, нормативната рамка и административните процедури по всеки казус, необходими за решаването на поставените им въпроси.

Участниците бяха разделени на четири групи – две български и две чуждестранни, като за всяка от групите беше определен докладчик, който да представи решенията на казусите и отговорите по поставените въпроси, до които е достигнала съответната група в резултат на проведените вътрешни дискусии и разисквания.

След докладването на групите и изслушването на техните аргументи, участниците бяха запознати с решението, което съответният национален съд е постановил по казуса, като беше дадена възможност за общо обсъждане, коментари и обяснения по решенията. По този начин участниците можеха да съпоставят както предложените решения между самите групи, така и решенията на групите с решенията на съответния национален съд, който се произнесъл по спора. В рамките на практическите занятия беше обменен взаимен опит, като участниците в конференцията имаха възможност да се запознаят с нормативната процесуална и материална уредба на общи проблеми в останалите държави-членки, които са с по-богата съдебна практика в областта на прилагането на общностното екологично законодателство.

Казусите на Финландия бяха представени от Емил Варис и се отнасяха до прилагането на изключенията от забраната за убиване на диви птици, предвидени в Директивата 79/409/ЕЕС относно опазването на дивите птици. В случая с големия корморан предмет на обсъждане беше постановен от регионалния център по околна среда отказ по искане на един професионален риболовец да му бъде разрешено да убие 7 корморана от разположената в близост до мрежите му колония, тъй като кормораните изяждали улова и увреждали рибарските му мрежи, с което прехраната му чрез риболов е била застрашена. Вторият казус касаеше издадено от регионалния център по околна среда разрешение на търговска риборазвъдна ферма да бъдат убити 5 сиви чапли, поради причиняване на сериозна вреда за фермата и липса на други алтернативни решения.

Предложените от четирите групи решения бяха, че и в двата случая не са били налице основания за прилагане на изключенията по чл. 9 от Директивата, в какъвто смисъл е било и решението на финландския административен съд.

Унгарският казус беше представен от Анна Бержи и се отнасяше до разрешаване изграждането на радар за НАТО върху терен със запаси от питейна вода и в близост до район, който е предложен за обявяване за Натура 2000 зона, но все още няма статут на такава. Планираното съоръжение не е било подложено на оценка за въздействието му върху местообитанията в района, нито е правена екологична обосновка във връзка с риска от несъответствие с изискванията за защита на водите

съгласно Рамковата директива за водите (2000/60/ЕС) и Рамковата директива за подпочвените води (2006/118/ЕЕС).

Всички групи достигнаха до извод, че за проекта е било необходимо да бъде извършена оценка по чл. 6 от Директива 92/43/ЕЕС относно опазването на природните местообитания и на дивата флора и фауна, макар територията да не е била окончателно обявена за Натура 2000, което съвпадна с позицията на унгарската страна, представила казуса.

Казусът на Австрия беше представен от Дитер Бек и касаеше издадено на собственик на фабрика за нишесте разрешение за строителство и стопанисване на система за пречистване на отпадни води, с което му е наложено спазването на по-строги мерки, поради изтичане на пречистените води в езерото Констанс, ползвано за къпане и за резерв за водоснабдяване на някои градове в Германия.

Групите изразиха становище, че прилагането на по-строгите изисквания към инсталацията е законосъобразно, тъй като езерото Констанс представлява стояща вода, независимо че река Рейн протича през него, а с оглед целите, за които се ползват водите на езерото и наличието на указания за защита срещу замърсяването му, следва да приложат предвидените в указанията по-строги мерки. Такова е било и решението на австрийския съд.

Последен беше представен българският казус, който предизвика засилен интерес сред чуждестранните участници и породил много дебати.

Казусът се отнасяше до издадено от министъра на околната среда водите решение, с което е преценено да не се извършва оценка на въздействието върху околната среда на инвестиционно предложение за изграждане на малка водоелектрическа централа в границите на природен парк „Рилски манастир” и на територия, предложена за обявяване за Натура 2000 зона.

Групите на чуждестранните участници аргументираха становище, че в този случай е следвало да се извърши оценка на въздействието, тъй като се засяга защитена територия, поради което решението на министъра следва да се отмени, докато според групите на българските участници и влязлото в сила решение на Върховния административен съд по казуса преценката на министъра да не се извършва ОВОС е законосъобразна, тъй като нуждата от изграждане на съоръжението е обоснована, избраният вариант на инвестиционното предложение не противоречи на режима на защита на парка и няма вероятност да окаже значително въздействие върху предмета и целите на опазване на Натура 2000 мястото, а твърденията на жалбоподателите за увреждане на алувиалните гори и поточния рак са недоказани. Различните мнения на участниците по казуса породиха интересен спор, в който бяха обосновани различни гледни точки за решаване на въпроса.

С приключване на дискусиите по казусите завърши и програмата на конференцията, която беше високо оценена от участниците в събитието. АБАС в качеството си на организатор и домакин на тази първа по рода си у нас международна конференция получи високо признание от чуждестранните гости и от Асоциацията на европейските административни съдии за отличната организация на форума.

Силно впечатление на европейските колеги направи активното и компетентно участие на българските административни съдии, добрата им подготовка и успешно представяне на конференцията.

Българските представители, за които решаването на казуси от европейската съдебна практика в светлината на общностното право по околна среда беше предизвикателство, се справиха отлично с поставените въпроси, като предложените от тях решения бяха на нивото на европейските им колеги. Участниците от българска страна споделиха, че разглеждането на въпросите по прилагането на европейското екологично право в практически аспект е най-добрата форма за осмисляне на духа и принципите на общностното право и политики в този сравнително нов за правната ни система, но все по-значим правен отрасъл. От общ интерес за всички практикуващи магистрати беше и обсъждането на трудностите и предизвикателствата, пред които са изправени съдиите от всички държави-членки при разглеждането на тези специфични като правна материя дела.

Форумът беше оценен от участниците в него – български и чуждестранни, като изключително полезен и конструктивен, тъй като спомогна за обмяна на безценен опит между съдиите от държавите – членки, за взаимно обогатяване на познанията и в крайна сметка допринесе за постигане на целите за еднакво и точно прилагане на общностното право във всички държави-членки на Европейския съюз.

На интересното събитие бе посветено и предаване по Българското национално радио, в което взеха участие членовете на асоциацията: Стефка Стоева, Румяна Папазова и Албена Радославова.

Списание „Правен свят“ също отрази мероприятиято, като направи и пространно представяне на председателя на Европейската асоциация на административните съдии г-н Хайнрих Ценз.

След провеждане на конференцията УС на сдружението и най-вече с активното участие на члена на УС Георги Петров организира посещение на участниците в конференцията в гр. Пловдив с посещение на стария град, къщата – музей на художника Златю Бояджиев, посещение на Бачковския манастир и на винарна „Тодоров“.

В още две международни прояви Асоциацията на българските административни съдии взе участие чрез свои представители.

Първата от тях е срещата на работната група по данъчно право, проведена на 7 и 8 октомври 2009 г. в Болийо-сюр-мер, Франция, с

финансиране от Европейската комисия и непосредствено след нея и срещата на работната група за независимост и ефективност, проведена на същото място на 9 и 10 октомври 2009 г., без финансиране. Участие в тези срещи взеха членовете на Асоциацията Фани Найденова- съдия във ВАС и Георги Петров – председателя на Административния съд гр. Пловдив.

На първата от срещите са обсъдени четири теми:

1. Ролята на административния съдия в данъчните спорове.
2. Разследващата власт на съдията в данъчни дела.
3. Алтернативно приключване на спор – съдебна спогодба. Възможност за медиация по данъчни дела.
4. Трансферно ценообразуване.

На втората среща на работната група са обсъдени доклади на страните относно организацията на съдилищата, продължителността на съдебния процес, статистиката за дела, продължили извън разумния срок, установен от Европейския съд по правата на човека, пенсионна възраст на съдиите, заплащане на съдиите, здравно и пенсионно осигуряване.

Второто събитие - участието на членовете на УС на Асоциацията Румяна Папазова – съдия във Върховния административен съд и Елга Цонева – председател на АС – Русе в конференцията „Достъп до административно правосъдие във връзка със защитата на основните човешки права”, организирана от Асоциацията на европейските административни съдии в сътрудничество с Университета в Палермо и финансирана от Европейска комисия.

Конференцията се проведе на 12 и 13 ноември 2009г. в гр.Палермо, Италия.

В конференцията участваха административни съдии от: Австрия, България, Германия, Гърция, Литва, Латвия, Естония, Финландия, Словения, Швеция, Италия.

Предварителната подготовка започна от месец август 2009г. От името на всяка от държавите – участници бе представен на английски език по един казус от съдебната практика, свързан с темата на конференцията, заедно с формулирани въпроси за обсъждане и с посочване на приложимата нормативна уредба. Отделно бе приложено и решението на казуса от съответната съдебна инстанция.

За всяка от държавите бе подготвено изложение по въпроса: Как действат административните съдии в случай, че констатират противоречие между приложим по конкретното дело закон и националната конституция.

Всяка от държавите следваше да отговори предварително на въпросник, свързан с нормативната уредба и практиката по предоставянето на правна помощ по административни дела.

В програма на конференцията бяха включени уводна лекция от проф.Франческо Виола – директор на докторските програми към правния

факултет на Университета в Палермо, на тема: „Правно тълкуване, човешки права и съвременната юриспруденция”.

Представяне на изложенията от страните-участници относно специфичните механизми, с които разполага съдията в случай на противоречие между приложимия национален закон и Конституцията.

Като презентацията за България бе направена от г-жа Елга Цонева. В доклада са разгледани следните въпроси:

а/ правомощия на Конституционния съд на РБ;

б/ субекти, които могат да сезират КС;

в/ ВАС като сезиращ субект и двата възможни начина, по които може да отпрати питане/искане до КС - чл.150 ал.1 и ал.2 от Конституцията;

г/ производство пред КС и участие на конституираните страни;

д/ с какви възможности разполагат съдиите от регионалните административни съдилища в случай, че установят противоречие между закон и Конституцията: разгледани са хипотезите на чл.15 ЗСВ и чл.229 ал.1 т.6 ГПК, приложим по силата на препращащата норма на чл.144 АПК;

е/ непосредствено действие на конституционните норми – чл.5 ал.2 от Конституцията и пар.3 от ПЗР на Конституцията.

От изложенията на останалите участници се установи, че в повечето държави съдиите от всички съдебни инстанции имат право да сезират конституционния съд с питане относно противоконституционност на приложим закон. Единствено в Швеция, където няма Конституционен съд, правилността на решението по казуса, по който са възникнали съмнения за противоконституционност на закон, се проверява по пътя на инстанционния контрол.

Представени бяха и 10 национални казуси.

Българският казус, представен от г-жа Румяна Папазова. В изложението е посочена фактическата обстановка, приложимата национална и общностна нормативна уредба и са поставени въпросите за обсъждане.

Казусът е предмет на адм.дело № 5807/2008г. на VII отд. на ВАС и адм.д. № 15682/2008г. на 5-членен състав при II-ра колегия на ВАС. Отнася се до дискриминация по признак „възраст” при участие в конкурс за заемане на длъжност „асистент” в университет. Приложимата материалноправна уредба е: чл.9 ЗНСНЗ и чл. 7 ЗЗД, чл.14 ЕКЗПЧОС и Директива 2000/78/ЕО, чл.6 и чл.120 от Конституцията.

Останалите казуси са свързани със следната материя: право на свобода на съвестта, на религиозни или атеистични възгледи; право на свободно придвижване в страната и напускане на пределите ѝ; право на обществено осигуряване и социално подпомагане; право на здравно осигуряване и медицинска помощ; право на здравословна и благоприятна околна среда, право на убежище и получаване на статут на бежанец.

Решаването на всички казуси изискваше познаване и позоваване на националното законодателство и на общностната нормативна уредба на основните човешки права.

На 13 ноември по време на сутрешната сесия участниците, разделени в две групи са получили по пет казуса за обсъждане и задача да се подготви решение от името на групата.

За пръв път през м. март 2009г. асоциацията организира посещение в Румъния на градовете Букурещ, Брашов и курорта Синая за членове на асоциацията и семействата им. Пътуването премина при отлична организация и атмосфера благодарение на огромните усилия, положени от членовете на асоциацията от Административен съд гр.Русе.

ФИНАНСОВО СЪСТОЯНИЕ НА АСОЦИАЦИЯТА:

През отчетната година приходите на асоциацията са от членски внос и от получено на 24.09.2009г. дарение в размер на 3000 лева от „Атлас консултинг” ООД, гр.София.

Изразходвани са средства по решения на Управителния съвет както следва: 1200 лева за закупуване на книги и 390 лева за музикални дискове за подаръци за чуждестранните участници в международната конференция; 600 лева за поддържане на уеб страницата за предстоящата година; 1000 лева възнаграждение на експерта , работил по граждански договор за подпомагане на асоциацията при изготвяне на документацията на проекта и реализацията му; 73 лева такси за вписване на промени в Управителния съвет на асоциацията и 2200 лева за награди – две награди от по 1000 лева за двама студенти от Юридическия факултет на Софийски университет „Св. Климент Охридски”, проявили отлични знания в областта на административното право и затруднени в издръжката си и две картини от по 100 лева за избраните за административен съдия на годината г-жа Светлана Йонкова – председател на отделение във Върховния административен съд и г-жа Наталия Ангелова – съдия от Административен съд София град, отправила изключително сериозно преюдициално запитване до Съда на Европейския съюз в Люксембург.

Наличните средства на асоциацията към края на 2009 г. са 7 754.44 лева.

**ПРЕДСЕДАТЕЛ НА УПРАВИТЕЛНИЯ
СЪВЕТ : /П/
Стефка Стоева**